

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2009 rd

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av lagen om kommersiell godstrans-
port på väg**

**Regeringens proposition med förslag till kom-
plettering av regeringens proposition med för-
slag till lag om ändring av lagen om kommer-
siell godstransport (RP 32/2009 rd)**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 april 2009 en pro-
position med förslag till lag om ändring av lagen
om kommersiell godstransport på väg (RP
32/2009 rd) till kommunikationsutskottet för be-
redning.

Riksdagen remitterade den 2 juni 2009 en pro-
position (RP 83/2009 rd) med förslag till kom-
plettering av regeringens proposition med för-
slag till lag om ändring av lagen om kommer-
siell godstransport (RP 32/2009 rd) till kommu-
nikationsutskottet för beredning.

Lagmotion

I samband med propositionen har utskottet be-
handlat följande lagmotion:

- LM 25/2009 rd — Erkki Pulliainen /gröna:
Lag om ändring av 7 § i lagen om kommer-
siell godstransport på väg.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Jorma Hörkkö, kommunika-
tionsministeriet
- enhetschef Ari Herrala, Fordonsförvaltnings-
centralen
- överinspektör Anssi Kartila, Tullstyrelsen
- överkonstapel Erkki Vikman, rörliga polisen
- verkställande direktör Kyösti Orre, Logistiik-
kayritysten Liitto
- verkställande direktör Petri Laitinen, Fin-
lands Speditörförbund rf
- verkställande direktör Iiro Lehtonen och di-
rektör Pasi Moisio, Finlands Transport och
Logistik SKAL rf
- verkställande direktör Mikko Melasniemi,
Finlands Inköps- och Logistikförening
LOGY.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Fordonsförvaltningscentralen
- Itella Abp
- Logistiikkayritysten liitto
- Finlands Speditörförbund rf
- Finlands Inköps- och Logistikförening
LOGY
- Suomen Taksiliitto.

PROPOSITIONERNA

Regeringens proposition 32/2009 rd

I rådets förordning (EEG) nr 3118/93 finns det bestämmelser om medlemsstaternas skyldighet att tillåta trafikidkare från en annan medlemsstat att idka trafik tillfälligt på medlemsstatens område, så kallad cabotage. Begreppet tillfälligt definieras inte närmare. Regeringen föreslog att det nationellt ska vara tillåtet att idka trafik i en vecka från det att fordonet anlände till Finland utan kvantitativa begränsningar.

Regeringens proposition 83/2009 rd

Sedan regeringen hade lämnat proposition RP 32/2009 rd till riksdagen fortskred behandlingen i EU. Följaktligen måste regeringen komplettera den ursprungliga propositionen. Enligt det

nya förslaget ska det vara tillåtet att utföra högst tre transporter inom Finland under en vecka, räknat från den dag då lasten lossades. Dessutom krävs det bevis för att det ska kunna kontrolleras att lagen har följts. Där ingår också en bestämmelse om att det inte krävs trafiktillstånd för postutdelning med ett fordon som besitts av innehavaren av koncession för postverksamhet och används av en person som är anställd av koncessionshavaren.

Lagmotion

I detta sammanhang har utskottet också behandlat en lagmotion (LM 25/2009 rd) med så gott som samma innehåll som 7 § 1 mom. 10 punkten i proposition RP 83/2009 rd.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Refererande till proposition RP 32/2009 rd och RP 83/2009 rd och annan information finner utskottet propositionerna nödvändiga och lämpliga. Följaktligen tillstyrker utskottet lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

En del av de sakkunniga ansåg cabotage vara bra för en öppen transportmarknad, optimala transportkostnader och bättre transportekonomi och påpekade att cabotage minskar trafiken med tomma bilar, vilket minskar utsläppen.

År 2007 utgjorde cabotage 0,04 % av 26 miljarder tonkilometer på Finlands vägar. Det går inte att få fram några exakta uppgifter om transporterna i dagsläget. Uppgifter från polisen och tullen tyder på att cabotaget har ökat en aning, men den är inte särskilt omfattande än. Förslaget tillåter cabotage bara i samband med internationella transporter och utesluter transporter som bara avser cabotage i Finland. Till exempel schakttransporter kommer mycket sällan att vara tillåtna eftersom jord inte särskilt ofta transporteras över gränserna. Dessutom krävs det att den

internationella transporten ska ha slutmål i Finland och då är inte cabotage i samband med transitotrafik tillåtet.

Enligt vissa uppgifter störs verksamheten på transportmarknaden och övervakningen av cabotage av att den gällande regleringen är otydlig. Om det inte går att övervaka verksamheten effektivt, kan det uppstå osund konkurrens som ger åkerier från andra länder fördel av att vara etablerad någon annanstans än i Finland. För att åkerierna ska behandlas lika och övervakningen bli effektivare är det bra att cabotagebestämmelserna blir mer exakta. Dessutom får myndigheterna bättre möjligheter att övervaka att lagen följs.

De föreslagna bestämmelserna ligger i linje med de som är under arbete i EU. Det är emellertid viktigt att vi redan nu får nationella bestämmelser eftersom det tar tid innan EU-bestämmelserna träder i kraft. Då går det bättre att försöka förebygga missbruk och svart ekonomi.

Det är viktigt att konsekvenserna av lagen och ändringsbehoven bedöms, framhåller utskottet

och påpekar att tillsynsmyndigheten bör ha tillräckligt stora resurser för arbetet.

Detaljmotivering

Sammanslagning av propositionerna. I likhet med regeringen föreslår utskottet att förslaget i den ursprungliga propositionen RP 32/2009 rd slås ihop med den kompletterande propositionen RP 83/2009 rd. Samtidigt föreslår utskottet vissa ändringar i 6 a § och 7 § 1 mom. 10 punkten. Dessutom måste ingressen ändras när propositionerna slås ihop.

6 a § Tillfällig trafik. Med ett gemenskapstillstånd som utfärdats någon annanstans än i Finland är det i samband med internationell transport som har sitt slutmål i Finland tillåtet att med ett fordon som används av tillståndshavaren utföra högst tre transporter inom Finland under en vecka, räknat från den dag då den last som förts in i Finland har lossats. Transport till och inom Finland ska påvisas genom fraktsedel, transportbeställning eller något annat tillförlitligt bevis.

Det är viktigt att ha en enkel och exakt modell för att lägga fast de tre tillåtna transporterna inom Finland. Modellen måste kunna övervakas. Det viktigaste syftet med transporter är att transportera en last till sitt mål och varje transport utmynnar i att lasten lossas på destinationen. Utskottet anser alltså att lossningen av lasten bör vara den avgörande faktorn för när den första, andra och tredje transporten enligt 1 mom. upphör inom Finland. Vid tre transporter är det efter lastningen av det första fordonet och inledningen av den första transporten inte nödvändigt att skilja mellan tidpunkten för när den andra och den tredje transporten börjar. Däremot är det viktigt till hur många ställen lasten har transporterats, alltså hur många gånger last har lossats. Hur många gånger ett fordon har lastats spelar ingen roll för bedömningen av antalet transporter. Antalet transporter inom Finland ska alltså vara beroende av hur många gånger lasten har lossats. Utskottet föreslår ett nytt 2 mom. i 6 a § 2 mom. där det ingående anges vad som avses med transport inom Finland.

För att det ska gå att övervaka att lagen följs måste det anges tillräckligt entydigt vad som avses med ett tillförlitligt bevis i 6 a §. För tillsynsmyndigheten är det av relevans vilka dokument den ska godkänna som tillförlitliga bevis. Frågan behandlas för närvarande i EU och det är därför inte rationellt att i detta läge ta en definition av tillförlitligt bevis i lagtexten. Utskottet föreslår att 6 a § får ett nytt 3 mom. om att det genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om tillförlitliga dokument som bevis för transport till Finland och inom Finland.

Utskottet påpekar att det bör utfärdas en förordning om tillförlitliga bevis det så fort det blir klart vad de slutliga EU-bestämmelserna kommer att innebära.

7 § Kommersiell trafik som är befriad från tillståndsplikt. Enligt gällande lag krävs det som regel trafikstillstånd för godstransport mot ersättning med fordon och ekipage med en totalvikt på mer än 2 000 kilo. Trafikstillstånden är avsedda att skydda framför allt den kommersiella lastbilstrafiken och man har velat bygga upp ett tillförlitligt system för godstransporter på väg. På grundval av 7 § 1 mom. 10 punkten i lagen om trafikstillstånd är bilar som innehas av någon med koncession för postverksamhet befriade från trafikstillstånd oavsett sin vikt. Befrielsen gäller däremot inte bilar som anställda hos någon med koncession för postverksamhet använder för att dela ut post. Regeringen föreslår att bilar som används för att dela ut post ska vara befriade från tillståndsplikt oavsett sin vikt. Bestämmelsen ska gälla alla postiljoner i arbetsförhållande. Tillstånd ska inte behövas för posttransport enligt lagen om posttjänster (313/2001) som utförs med ett fordon som besitts av innehavaren av koncession för postverksamhet eller av en person som är anställd av koncessionshavaren.

Enligt uppgift transporteras vanligen också andra försändelser än bara brev och paket som avses i lagen om posttjänster vid postutdelning. Det kan bland annat vara dagstidningar, adresserade tidningar och paket och reklam.

Utskottet menar att också dagstidningar plus reklam och adresserade paket och tidningar måste nämnas för att målen med propositionen ska nås. Ändringen tillåter att postiljonerna arbetar i nuvarande omfattning samtidigt som gränsen mellan postutdelning och andra transporter som kräver trafiktillstånd finns kvar.

Lagmotion

Utskottet föreslår att lagmotionen (LM 25/2009 rd) avvisas.

Förslag till beslut

Följaktligen föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslaget i propositionen godkänns men 6 a § och 7 § med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att lagmotion LM 25/2009 rd förkastas.

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om kommersiell godstransport på väg

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 juli 2006 om kommersiell godstransport på väg (693/2006) 7 § 1 mom.
10 punkten, 29 och 30 § samt
fogas till lagen en ny 6 a § som följer:

6 a §

Tillfällig trafik

(1 mom. som i RP 83/2009 rd)

De tre transporter inom Finland som avses i 1 mom. ska läggas fast så att den första transporten börjar när fordonet efter lossningen av lasten vid en internationell transport med slutmål i Finland har lastats första gången. Den första transporten slutar när lasten lossas första gången, den andra transporten slutar när lasten lossas andra gången och den tredje transporten slutar när lasten lossas tredje gången. (Nytt)

Närmare bestämmelser om de tillförlitliga bevis som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. (Nytt)

7 §

Kommersiell trafik som är befriad från tillståndsplikt

Tillstånd behövs inte för

— — — — —
10) i lagen om posttjänster (313/2001) avsedd posttransport med ett fordon som besitts av innehavaren av koncession för postverksamhet eller för posttransport, inbegripet dagstidningar och sedvanlig utdelning av adresserade tidningar, reklamblad och paket i samband med posttransport, med ett fordon som besitts av en person som är anställd av koncessionshavaren,
— — — — —

29 §

(Som i RP 83/2009 rd)

30 §
(Som i RP 32/2009 rd)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP 83/2009 rd)

Helsingfors den 4 juni 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Saara Karhu /sd
medl. Mikko Alatalo /cent
Marko Asell /sd
Leena Harkimo /saml
Jyrki Kasvi /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /sv

Pentti Oinonen /saf
Reijo Paajanen /saml
Lyly Rajala /saml
Tero Rönni /sd
Pertti Salovaara /cent
Janne Seurujärvi /cent
Anne-Mari Virolainen /saml
ers. Sari Palm /kd.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.